

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Minister en Staatssecretaris van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum 7 juli 2024
Betreft Management reactie IG NVWA op het BuRO advies over Risicobeoordeling
coumatetralyl in producten van dierlijke oorsprong

Geachte mevrouw Wiersma en geachte heer Rummenie,

Aanleiding

In 2023 is in het kader van het Nationaal Plan Residuen (NPR) twee keer coumatetralyl aangetroffen in kalfslever. In beide gevallen was de concentratie boven de wettelijke norm (MRL) van 0,01 mg/kg voor deze stof in lever. Coumatetralyl is de werkzame stof in het anticoagulente rodenticide Racumin Foam, dat in Nederland is toegelaten voor de bestrijding van huismuizen. Uit inspectie door de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA) op de veehouderijen waarvan de betreffende kalveren afkomstig waren, bleek dat het middel Racumin Foam onjuist was toegepast. Het betrof twee verschillende veehouderijen en twee verschillende plaagdierbestrijders. Naar aanleiding van het bovenstaande heeft de directie Handhaven van de NVWA een aantal vragen gesteld aan bureau Risicobeoordeling & onderzoek (BuRO). Nadat de eerste casus werd opgeschaald naar een incident, kwamen daar vragen bij. Op basis van de vragen is een advies opgesteld.

De conclusies uit het advies worden hieronder herhaald:

In 2023 zijn binnen het NPR twee MRL overschrijdingen in kalfslever gevonden die te relateren waren aan twee verschillende veehouderijen en twee verschillende plaagdierbestrijders. Op basis van een statistische analyse is een prevalentie van overschrijding van de MRL in levers van kalveren van ca. 2% aannemelijk. Een hogere prevalentie valt op basis van de huidige monsteraantallen echter niet uit te sluiten (tot maximaal 6,6% voor kalveren en 12,4% voor varkens). Bij een koppelgrootte van 5000 dieren kan een prevalentie van 2% met de gangbare methode ($\sqrt{n} + 1$) niet worden uitgesloten. Dit kan wel als monsters genomen worden volgens het Freedom from disease model, waarbij het aantal te nemen monsters niet alleen afhankelijk is van de grootte van het koppel, maar ook van de

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon
J.J. Killaars

T 088 223 22 33
F 088 223 33 34
j.j.killaars@nvwa.nl

Onze referentie

prevalentie die moet worden uitgesloten en de gewenste zekerheid. Risicogericht genomen monsters van levers van varkens en kalveren bevatten coumatetralyl in concentraties boven de kwantificatiegrens (vijf van 53 monsters in kalfslever en 15 van 36 monsters in varkenslever) en in een aantal gevallen boven de MRL (één monster voor zowel kalfs- als varkenslever). Dit was het gevolg van blootstelling van vee aan het middel Racumin Foam, dat incorrect was toegepast. Vanwege gebrek aan informatie over afbraak van coumatetralyl in (levende) kalveren en varkens is niet duidelijk hoe lang de stof in levende dieren aanwezig blijft. Het is daarom van belang om monsters te blijven nemen om de aanwezigheid van coumatetralyl te monitoren. Evenzo is toezicht belangrijk op het correct gebruik van rodenticiden zoals Racumin Foam in stallen, omdat de stoffen uit rodenticiden niet in de voedselketen terecht mogen komen. De beoordeling van de risico's voor het milieu als gevolg van het uitrijden van mest met residuen van rodenticiden zoals coumatetralyl wordt momenteel niet meegenomen in de toelatingsbeoordeling voor product type 14 (rodenticiden). Residuen van rodenticiden kunnen echter ook bij correct gebruik wel in de mestput terecht komen, bijvoorbeeld door schoonmaken van de stal of via kadavers van muizen en ratten.

Advies aan de inspecteur-generaal van NVWA

Aan de Inspecteur-Generaal van de NVWA:

- Houd toezicht op het correct gebruik van rodenticiden zoals Racumin Foam in stallen. Neem monsters van kalfs- en/of varkenslever om de aanwezigheid van coumatetralyl uit te sluiten als blootstelling van dieren niet kan worden uitgesloten.
- Hanteer bij risicogerichte monsternamen voortaan steekproefgroottes volgens het model Freedom from disease in plaats van die volgens de $\sqrt{n} + 1$ regel. Dit advies heeft niet alleen betrekking op monsternamen in het kader van mogelijke contaminatie met coumatetralyl maar geldt als een algemeen advies.

Reactie op het advies van BuRO

- Plaagdierbestrijding in stallen wordt in zijn algemeenheid uitgevoerd door commerciële plaagdierbeheersers. Het toezicht op deze beroepsgroep valt onder de ILT. De NVWA is naar aanleiding van dit incident nauwer gaan samenwerken met de ILT, waarbij de NVWA ter plekke foutief gebruik signaleert en de ILT daar opvolging aan geeft. De NVWA heeft de monitoring op residuen van rodenticiden binnen het NPR geïntensiveerd. Daarbij heeft de NVWA afspraken gemaakt met de kalver- en varkenssector over het intensiveren van hun eigen monitoring op deze stoffen.
- Of de risicogerichte monsternamen om de aanwezigheid van een residu uit te sluiten voortaan in zijn algemeenheid op basis van steekproefgroottes

volgens het model Freedom from disease zal worden uitgevoerd is onderwerp van nadere studie. Dit model leidt tot significant meer monsters en dus ook kosten, en mogelijke is dit niet in alle situaties en bij alle blootstellingsscenario's noodzakelijk.

Hoogachtend,

Gerard Bakker

Inspecteur Generaal NVWA